

ПРЕС КЛИПИНГ

8-9. август 2020.

НАСЛОВИ

Firmama danas ISTIČE ROK za donošenje mera vezanih za koronu, evo koje su sve OBAVEZE POSLODAVACA I ZAPOSLENIH(стр.3)

Đorđević: "Iz godine u godinu sve MANJI BROJ radnika na crno"(стр.5)

"RADNICI SE ŽALE NA POSLODAVCE" Đorđević: Prijavljuju zloupotrebe državne pomoći, ali nema dokaza(стр.6)

Đorđević: Radnici se žale na poslodavce, ali ne žele da svedoče(стр.7)

Da li je privatizacija bila kriminogena, burazerska, tajkunska ili neokolonijalna? (стр.7)

Firmama danas ISTIČE ROK za donošenje mera vezanih za koronu, evo koje su sve OBAVEZE POSLODAVACA I ZAPOSLENIH

M.A.

Poslodavcima u Srbiji danas ističe rok za donošenje Plana primene mera, u skladu sa Pravilnikom o preventivnim merama za bezbedan i zdrav rad u cilju sprečavanja pojave i širenja Covida 19. Ovaj pravilnik stupio je na snagu 11. jula, a preduzeća su imala 30 dana za donošenje plana koji je sastavni deo akta o proceni rizika, koji se donosi saglasno zakonu i propisima iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu.

Nakon isteka ovog roka inspektori rada kontrolisaće firme, ali i savetovati i pomagati preduzećima da se prilagode, kažu u Inspektoratu za rad. Oni, takođe, ističu da su se tokom vanrednog stanja poslodavci uglavnom pridržavali mera i poštovali ih.

Pravilnikom o preventivnim merama za bezbedan i zdrav rad, za sprečavanje pojave i širenja epidemije zarazne bolesti, propisuju se preventivne mere koje je poslodavac dužan da primeni radi sprečavanja pojave i širenja zarazne bolesti i otklanjanja rizika za bezbedan i zdrav rad zaposlenih, kao i lica koja se zateknu u radnoj okolini, kada nadležni organ proglasi epidemiju zarazne bolesti.

Fizička distanca među zaposlenima, dodatne smene, stroga higijena, uputstva o preventivnim merama, ali i posebna pravila u slučaju pojave pozitivnih slučajeva u kompaniji, samo su neke od mera koje počinju da važe i za zaposlene i za poslodavce.

Pravilnik, koji je stupio na snagu 11. jula, primenjuje se na svim radnim mestima u radnoj okolini u kojoj se obavlja rad, izuzev rada na terenu i rada od kuće.

Kazne za poslodavce i do milion dinara

U samom Pravilniku nisu propisane kaznene mere, ali se one nalaze u Zakonu o bezbednosti i zdravlju na radu. Kazne za poslodavce kreću se i do milion dinara, dok bi zaposleni za nepoštovanje propisa mogli da budu kažnjeni sa 20.000 dinara.

Tako je, na primer, ovim Zakonom za poslodavca propisana kazna od 800.000 do milion dinara, ako "ne izmeni akt o proceni rizika u slučaju pojave svake nove opasnosti i promene nivoa rizika u procesu rada".

Ista kazna određena je i ako poslodavac zaposlenom ne obezbedi rad na radnom mestu i u radnoj okolini na/i u kojima su sprovedene mere bezbednosti i zdravlja na radu, kao i ako zaposlenom ne obezbedi korišćenje sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu.

Novčanom kaznom od 600.000 do 800.000 dinara biće kažnjen poslodavac ako vidno ne obeleži i istakne oznake za bezbednost i/ili zdravlje zaposlenih. Ista kazna zaprećena je i ako zaposlenog ne upozna sa obavljanjem procesa rada na bezbedan način, kao i ako svako lice koje se nalazi u radnoj

okolini što je pre moguće ne upozori na opasna mesta i štetnost po zdravlje, odnosno na mere bezbednosti koje mora da primeni.

Kazna od 100.000 do 150.000 dinara predviđena je za poslodavca koji u roku od osam dana po isteku utvrđenog roka za otklanjanje nedostataka ili nepravilnosti u pismenoj formi ne obavesti nadležnu inspekciju rada o izvršenju naložene obaveze.

Zaposlenima za nepoštovanje mera 20.000 dinara

Kazna za zaposlene koji ne budu poštovali propisane mere kreće se od 10.000 do 20.000 dinara.

Ovom sumom biće kažnjen zaposleni ako ne primenjuje propisane mere za bezbedan i zdrav rad, ako nenamenski koristi sredstva za rad i opasne materije ili ako ne koristi propisana sredstva i opremu za ličnu zaštitu na radu, kao i ako sa njima pažljivo ne rukuje, ako samovoljno isključuje, menja ili uklanja bezbednosne uređaje na sredstvima za rad.

Takođe i ako, u skladu sa svojim saznanjima, odmah ne obavesti poslodavca o nepravilnostima, nedostacima, štetnostima, opasnostima ili drugoj pojavi koja bi na radnom mestu mogla da ugrozi njgovu bezbednost i zdravlje ili bezbednost i zdravlje drugih zaposlenih.

Inače, Pravilnik sadrži dva dela odredbi – jedan za poslodavce i jedan za zaposlene. Poslodavac pritom ima ulogu i da kontroliše njihovo sprovođenje.

Obaveze poslodavca

1) pre početka rada da obezbedi pisane instrukcije i uputstva o merama i postupcima za sprečavanje pojave epidemije zarazne bolesti, koji sadrže informaciju o simptomima zarazne bolesti;

2) u skladu sa mogućnostima, ukoliko nije organizovan rad u smenama, izvrši preraspodelu radnog vremena uvođenjem druge ili treće smene sa manjim brojem zaposlenih;

3) sprovodi pojačanu higijenu i dezinfekciju radnih i pomoćnih prostorija, što uključuje redovnu dezinfekciju prostorija i često provetravanje radnog prostora;

4) obezbedi zaposlenima dovoljne količine sapuna, ubrusa, tekuće vode i dezinfekcionih sredstava na bazi alkohola za pranje ruku;

5) obezbedi redovno čišćenje svih površina koje se često dodiruju na radnom mestu, posebno prostorija i opreme kao što su toaleti, kvake na vratima, fiksni telefoni, računarska oprema i druga oprema za rad;

6) uredi način vođenja evidencije o dezinfekciji radnih i pomoćnih prostorija koju organizuje i sprovodi;

7) obezbedi izradu uputstava za bezbedan i zdrav rad sa izvođačima radova, dobavljačima, distributerima i spoljnim saradnicima;

8) organizuje i obezbedi redovno uklanjanje otpada i smeća (kante za smeće obložene plastičnom kesom) iz prostorija tako da se mogu isprazniti bez kontakta sa sadržajem.

Obaveze zaposlenih

1) sprovodi sve preventivne mere bezbednosti i zdravlja na radu kako bi sačuvao svoje zdravlje, kao i zdravlje drugih zaposlenih;

2) namenski koristi propisana sredstva i opremu za ličnu zaštitu na radu i da sa njima pažljivo rukuje da ne bi ugrozio svoju bezbednost i zdravlje kao i bezbednost i zdravlje drugih lica;

3) dodatno brine o svojoj higijeni tako što će redovno i pravilno prati ruke;

4) ličnu odeću drži odvojenu od sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu i radnog odela;

5) obavezno obavesti poslodavca ukoliko posumnja na simptome zarazne bolesti kod sebe, kod drugih zaposlenih ili članova svoje porodice;

6) pre početka rada pregleda svoje radno mesto uključujući i sredstva za rad koja koristi, kao i sredstva i opremu za ličnu zaštitu na radu i da u slučaju uočenih nedostataka izvesti poslodavca ili drugo ovlašćeno lice;

7) pre napuštanja radnog mesta, da radno mesto i sredstva za rad ostavi u stanju da ne ugrožavaju druge zaposlene;

8) u skladu sa svojim saznanjima, odmah obavesti poslodavca o nepravilnostima, štetnostima, opasnostima ili drugoj pojavi koja bi na radnom mestu mogla da ugrozi njegovu bezbednost i zdravlje ili bezbednost i zdravlje drugih zaposlenih;

9) saraduje sa poslodavcem i licem za bezbednost i zdravlje na radu kako bi se sprovele dodatne neophodne mere za bezbednost i zdravlje na radu.

Dorđević: "Iz godine u godinu sve MANJI BROJ radnika na crno"

M.A.

Ministar za rad Zoran Dorđević izjavio je da je inspekcija vršila kontrolu, te da je većina poslodavaca uredila svoje akte u skladu sa Pravilnikom.

"Inspekcija je vršila kontrolu, većina je uredila akte u skladu sa pravilnikom, dopunila svoje pravilnike, To je u suštini ono što će da napravi prevenciju da ne dođe do zaraze", rekao je ministar za TV Prva.

Svi poslodavci u Srbiji imaju rok da do sutra, 10. avgusta, donesu plan primene mera, u skladu sa Pravilnikom o preventivnim merama za bezbedan i zdrav rad u cilju sprečavanja pojave i širenja Covida 19.

Na pitanje zašto neke privatne firme ne poštuju preporuku Vlade i neće da plate 100 odsto za bolovanje za one koji su oboleli od korone, on kaže da su oni dali tu preporuku, ali da ne mogu to nalože privatnicima, jer se zna šta pripada po Zakonu o radu i kolektivnom ugovoru.

"Zakon o radu kaže da njima pripada 65 odsto zarade koje prvih mesec dana isplaćuje poslodavac. Može kolektivnim ugovorom da se pregovara i ta naknada da bude veća. U nekim kompanijama kolektivnim ugovorom ona ide i do 80 odsto", rekao je on.

Kada se pojavila korona doneta je odluka da u ministarstvu zdravlja, u bolnicama, ministarstvu odbrane, policiji i ministarstvu rada i gerontološkim centrima i ustanovama za smeštaj, svima koji rade sa onima koji su zaraženi pripada 100 odsto naknade, jer je veliki rizik da se zaraze na poslu, navodi on.

Onima kojima poslodavac nije uplaćivao sredstva u PIO fond, Đorđević poručuje da se jave inspekciji rada. "Može anonimno, može imenom i prezimenom". Kada izađu u inspekciju, inspektori, kako navodi, ne kažu ko je prijavio, ali imaju obavezu da onome ko je prijavio vrate povratnu informaciju.

Preko 95 odsto onih koje su zatekli da rade na crno, posle toga su dobili ugovor bez posledica, dodao je.

Kaže da je iz godine u godnu smanjen broj radnika na crno, i da inspektori imaju sve manje posla.

Ministar za rad Zoran Đorđević kaže za RTS da dobija svakodnevno mejlove radnika koji se žale da poslodavci zloupotrebljavaju državnu pomoć, ali nema materijalnih dokaza da se tako nešto dešava, pošto se zaposleni ne odlučuju da svedoče.

Zoran Đorđević, ministar za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja, govorio je

"RADNICI SE ŽALE NA POSLODAVCE" Đorđević: Prijavljuju zloupotrebe državne pomoći, ali nema dokaza

u Beogradskoj hronici o prijavama radnika zbog zloupotreba državne pomoći preduzećima.

Istakao je da bi trebalo da je juče legla uplata od oko 150 evra pomoći privrednicima za svakog zaposlenog.

Đorđević je naveo da je u ranijem periodu bilo prijava radnika, naročito preko sindikata, pošto postoje poslodavci koji pokušavaju da dobiju novac od države i ta sredstva zadrže za sebe delimično ili u potpunosti.

"Nama je stvarno potrebno da imamo saradnju sa tim radnicima koji bi želeli da prijave i da svedoče o tome da ih je neko zloupotrebio", ističe Đorđević.

Ukazuje da se u slučaju da nema saradnje, zloupotreba nažalost ne može dokazati. Razgovaralo se, kaže, sa sindikatima, ali se niko od radnika nije odlučio da svedoči.

"Bilo je prijava, dobijam svakodnevno mejlove, ali to su prijave koje kažu da to postoji ali kada odemo u tu firmu - pošto je inspekcija dužna da ode u svaku firmu za koju postoji indicija da krši zakon, mi nemamo materijalnih dokaza da se tako nešto dešava", objašnjava Đorđević.

To je, kaže, vrlo teško, radnici se plaše da ne ostanu bez posla.

"Mi pokušavamo da ih ohrabrimo i tu su vrlo bitni mediji da zajedno sa nama rade na tome", ističe ministar.

Kada su u pitanju radnici koji ostaju bez posla, Đorđević kaže da oni koji su radili sa ugovorom mogu da se prijave u Nacionalnoj službi za zapošljavanje i imaju naknadu u slučaju nezaposlenosti.

Dorđević: Radnici se žale na poslodavce, ali ne žele da svedoče

Ministar za rad Zoran Đorđević izjavio je danas za RTS da svakodnevno dobija mejlove radnika koji se žale da poslodavci zloupotrebljavaju državnu pomoć, ali nema materijalnih dokaza da se tako nešto dešava, pošto se zaposleni ne odlučuju da svedoče.

Piše: FoNet

Đorđević je naveo da je u ranijem periodu bilo prijava radnika, naročito posredstvom sindikata, pošto postoje poslodavci koji pokušavaju da dobiju novac od države i ta sredstva od minimalca koji daje država zadrže za sebe delimično ili u potpunosti.

„Nama je stvarno potrebno da imamo saradnju sa tim radnicima koji bi želeli da prijave i da svedoče o tome da ih je neko zloupotrebio“, ističe Đorđević.

„Bilo je prijava, dobijam svakodnevno mejlove, ali to su prijave koje kažu da to postoji, ali kada odemo u tu firmu – pošto je inspekcija dužna da ode u svaku firmu za koju postoji indicija da krši zakon – mi nemamo materijalnih dokaza da se tako nešto dešava“, objašnjava Đorđević.

Ni Ministarstvo privrede nema podatke o tome koliko je država prihodovala od prodaje društvenih preduzeća

Da li je privatizacija bila kriminogena, burazerska, tajkunska ili neokolonijalna?

Ni Ministarstvo privrede, koje je 2015. godine preuzelo bazu podataka i statistiku Agencije za privatizaciju, ne zna koliko je novca u državni budžet ušlo od prodaje preduzeća na aukcijama ili tržištu kapitala, jer ni posle mesec dana od postavljenih pitanja nismo dobili odgovor na to pitanje od njih.

Piše: Mirjana N. Stevanović

Prema rečima konsultanta Branka Pavlovića, reč je o 5,5 do 6,5 milijardi evra a taj iznos stigao je delom od prodaje koja išla preko Agencije, drugi izvor bio je preko Ministarstva finansija od prodaje banaka i osiguravajućih društava a treći od prodaje imovine kroz stečajne postupke. U svakom slučaju, iznos nije impresivan a malo je onih koji bi privatizaciju u Srbiji ocenili kao uspešnu. Pri tom, ni jedan od ciljeva proklamovanih u preambuli Zakona o privatizaciji iz 2001. godine – nove tehnologije i rast zaposlenosti – nije ostvaren, a umesto napretka i rasta proizvodnje, taj proces se najčešće u javnosti karakterisao kao pljačkaški, kriminogeni, korupcijski, tajkunski... Pavlović tvrdi, pre svega – neokolonijalni sa predviđenim stepenom korupcije.

– Izabrali smo pogrešan model. Od zakona iz 2001. mnogo je bolji bio model iz 1997, jer je dozvoljavao da zaposleni i građani budu većinski vlasnici kompanija i zadržao je jedan broj strateških preduzeća koja nisu za prodaju. Tak model jeste imao svoje nedostatke, omogućavao je direktorima da fingiraju i preko zaposlenih ili „svojih ljudi“ steknu većinsko vlasništvo, to je trebalo korigovati i proširiti krug preduzeća koja ne mogu tek tako da se dalje otuđuju, ali je u osnovi bio mnogo ispravniji. Model iz 2001. godine bio je nametnut spolja. Ne kažem da je naša pamet bila glupa, ali jeste u delu da je prihvatila uticaj stranih konsultanata koji su sledili razrađeni mehanizam kako jednu zemlju dovesti u kolonijalni položaj. Kod nas se obično govori o tajkunima, ali ne, glavni kajmak otišao je strancima – tvrdi Pavlović i dodaje da smo taj pogrešan model i mi sami „unapredili“ i primenili na način koji je bio visoko koruptivan i nestručan, tako da smo napravili u privatizaciji sve greške koje su se mogle napraviti.

Na kraju, napominje, propisi o privatizaciji pretvorili su se u otvorenu mogućnost korupcije jer smo uveli direktnu pogodbu za sve ono što vlada proglasi da je od strateške važnosti.

I profesor Danilo Šuković iz Instituta društvenih nauka kaže da je u gotovo svim zemljama privatizacija bila problematična, jer se vršila u vreme raspada starog sistema i njegovih institucija, dok novi još nije uspostavljen.

– Posledica je da, bez obzira na model, privatizaciju prati korupcija, koja je uz nedostatak institucija omogućavala da se dođe do svojine, pa je cilj da se dobije pravi, poželjni vlasnik, malo gde ostvaren. Ali, i takva privatizacija omogućila je da u međuvremenu ojača privatni sektor a on je od ključne važnosti za razvoj otvorene tržišne privrede. Ni jedan drugi model nema šansu da bude uspešan, ako ne postoji slobodno tržište i institucije koje to podržavaju. Mora da postoji konkurencija a toga nema bez privatnog vlasništva. Drugo je pitanje koliko su izgrađene institucije koje bi sve to trebalo da prate, ali da je ostao državni sektor, on ne bi imao perspektivu ni u izgradnji demokratskog društva ni na planu ekonomske efikasnosti – kaže Šuković.

On ističe da prihod ostvaren iz prodaje državnih i društvenih preduzeća nije bio primarni cilj, već sticanje vlasnika čije će upravljanje biti efikasnije.

– Ta zarada je svuda bila ispod očekivanja, pre svega zbog korupcije i zato što je proces išao dosta stihijno. Podsetiću vas da je Fridman, najveći zagovornik neoliberalnog koncepta i slobodnog tržišta, na kraju priznao da je bila greška toliko insistiranje na privatizaciji jer tako složeni proces ne može da se dobro odvija ukoliko nema institucija. To je bila greška u koracima koja je svuda napravljena, kod nas pogotovu, jer je trebalo prvo izgraditi mehanizme koji će sprečiti pljačku i otimanje imovine – objašnjava Šuković i dodaje da privatizacija jeste bila nužna jer uz dobre institucije omogućava konkurenciju i slobodno tržište bez kojih nema efikasne ekonomije, ali da to mora da upotpunjuje država čvrstim mehanizmima socijalne zaštite stanovništva, zdravstva i obrazovanja.

Sistemska greška

Na pitanje da li je Agencija bila samostalna u privatizaciji ili pod uticajem vlasti i ljudi iz senke, Branko Pavlović kaže da se to menjalo.

„Suština je da su ljudi selektirani da ne vide nikakav problem u tome što sprovode inostrane ili tajkunske interese, nemate tenziju kod onih koji to rade, iako su po zakonu sva ovlašćenja bila na direktoru Agencije, a ministarstvo vršilo kontrolu zakonitosti, ne i celishodnosti. Međutim, razdvajanje sam ja u jednom trenutku uspeo da sprovedem, to je bio i uslov da dođem na to mesto, ali sam očigledno bio greška sistema, strano telo i zadržao sam se na funkciji direktora svega tri meseca. Postalo je jasno da Agencija ne sprečava nego omogućava korupciju“, kaže Pavlović.

Projekat je sufinansiran iz budžeta Republike Srbije – Ministarstva kulture i informisanja. Stavovi izneti u podržanom medijskom projektu nužno ne izražavaju stavove organa koji je dodelio sredstva.